O ŠVZ

Hlavním cílem Školního a výcvikového zařízení HZS ČR (dále jen „ŠVZ“) je v souladu s Koncepcí vzdělávání HZS ČR zvyšování kvality vzdělávání a výcviku hasičů, pružná reakce na požadavky výkonu služby a zvyšování motivace ke vzdělávání.

ŠVZ významnou měrou přispívá k vysoké profesní úrovni HZS ČR. Naším vzdělávacím zařízením (dle zákona o požární ochraně) povinně prochází všichni příslušníci HZS ČR a zaměstnanci HZS podniků v rámci kurzů k získání a prodloužení odborné způsobilosti, provádíme specializační kurzy pro HZS ČR, jednotky požární ochrany a složky IZS. Dále spolupracujeme při výcvicích Policie ČR, Zdravotnické záchranné služby a dalších složek IZS a provádíme mezinárodní výcviky v rámci konceptu bezpečného hašení. Výcviky jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, PČR, ZZS a ostatních složek IZS probíhaly ve většině případů mimo pracovní dny a lektoři ŠVZ HZS ČR věnovali těmto výcvikům svůj volný čas.

Výraznou změnou ve fungování ŠVZ bylo postupné utlumení (od 31. 12. 2012) a následné zrušení (30. 11. 2013) střediska ŠVZ v Borovanech. Tím byla omezena kapacita kurzů a obě zbývající střediska (Brno a Frýdek-Místek) tak musí zvládat veškeré požadavky na kurzy odborné způsobilosti. Tomuto se musela mimo jiné přizpůsobit struktura organizovaných kurzů.

Statistika činnosti ŠVZ

Název kurzu	**Počet kurzů**	**Posluchačů celkem**
Kurzy odborné způsobilosti	151	2 307
Kurzy odborné způsobilosti – školy	9	232
Kurzy specializační	89	1 154
Služební zkouška	1	24
Další kurzy a školení	4	58
Celkem kurzy	254	3 775
Výcvik v polygonu a na trenažérech – mimo kurzy	307	3 492
Celkem kurzy a výcvik složek IZS mimo kurzy	561	7 267
IMZy, komise a služební akce	52	1 259
Jiné akce	42	2 185
Rok 2013 CELKEM	**655**	**10 711**

Činnost	2013	
	Počet akcí	Počet účastníků
Výcviky HZS krajů nad rámec kurzů	108	1856
Výcviky JSDH nad rámec kurzů	138	1858
Výcvik složek IZS nad rámec kurzů	704	1413

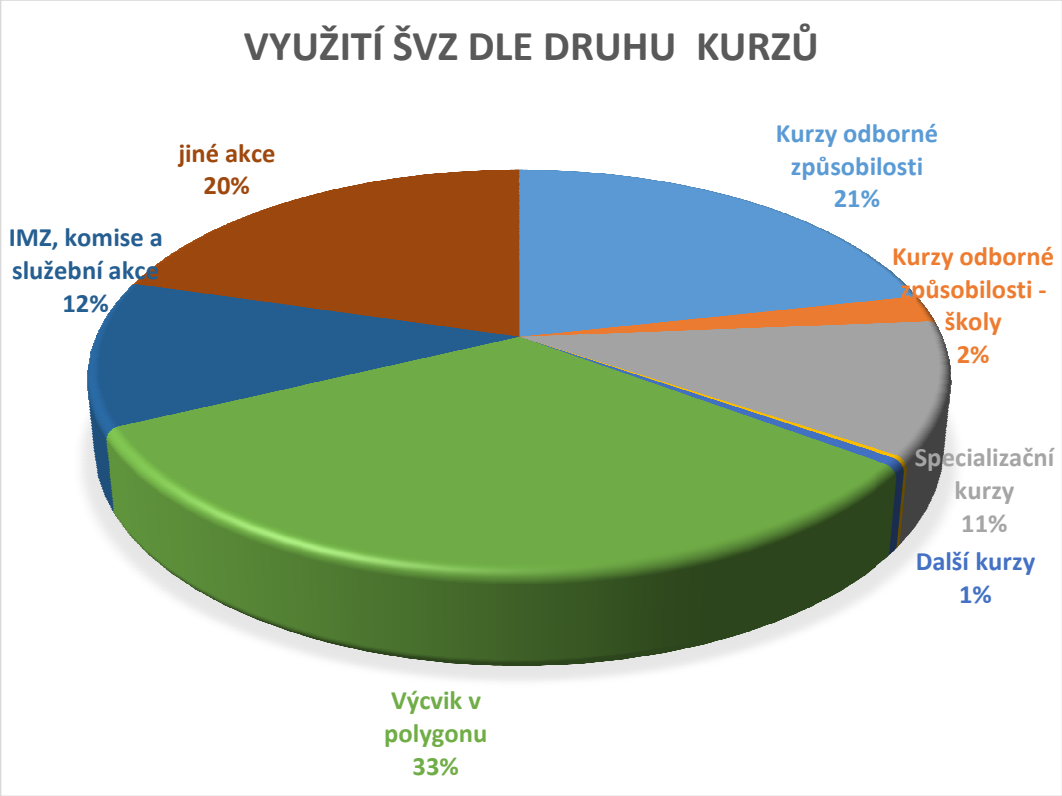

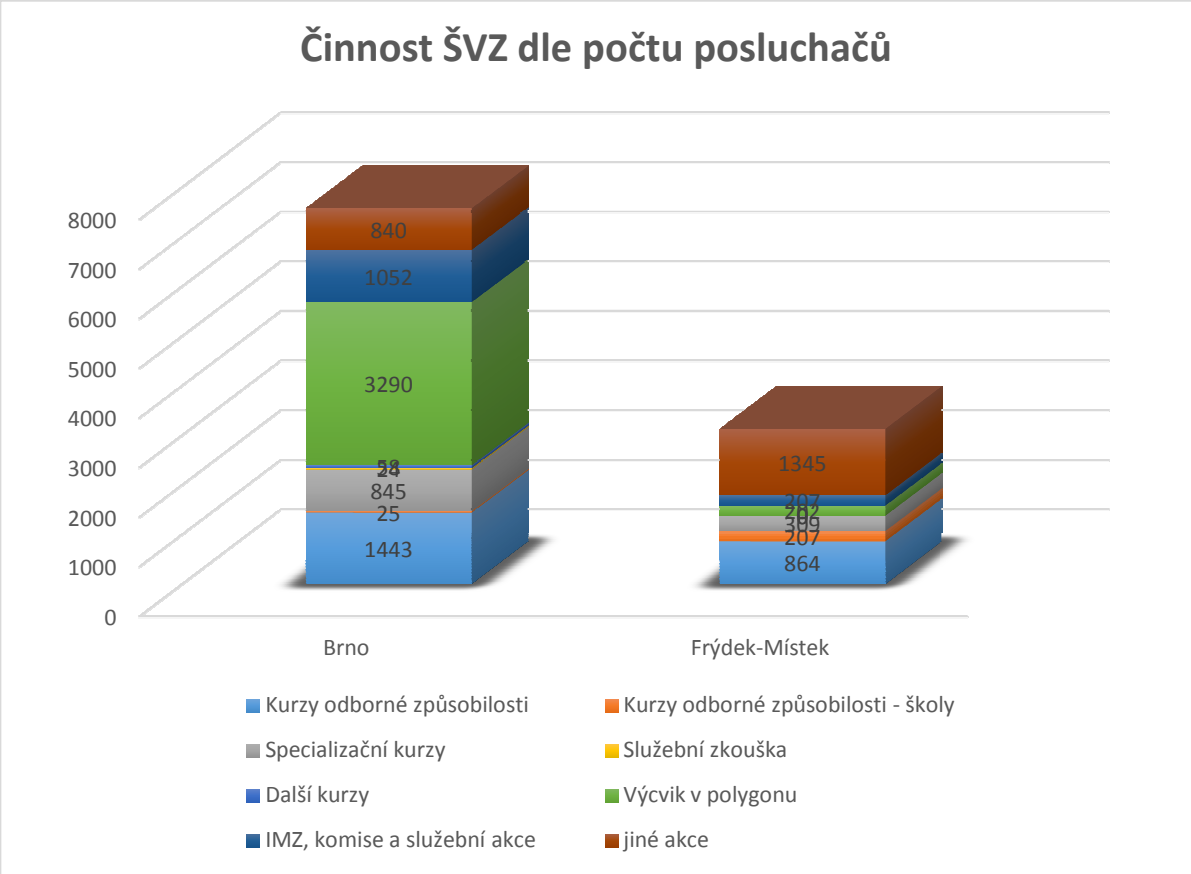

Středisko Frýdek-Místek kromě kurzů pro HZS ČR organizuje také kurzy odborné způsobilosti pro studenty středních škol, SOŠ-VOŠ PO a Vysoké školy báňské.

ŠVZ HZS ČR středisko Frýdek-Místek - Kurzy odborné způsobilosti konané pro školy za rok 2013

Název školy	Počet kurzů	Přijato posluchačů	Úspěšní posluchači celkem
SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku	5	123	123
Vysoká škola báňská Ostrava	1	31	31
Střední škola techniky a služeb Karviná	2	53	53
Celkem	**8**	**207**	**207**

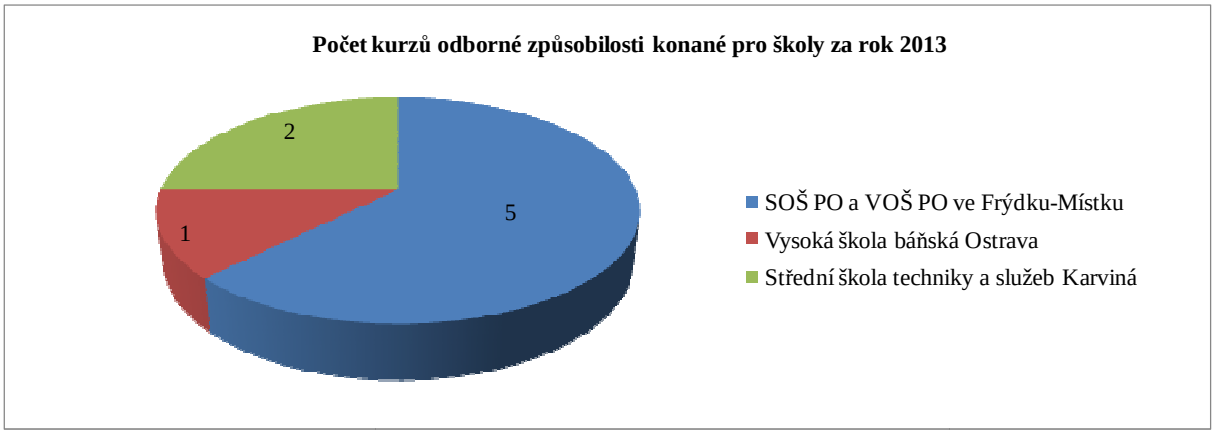

Lektoři ŠVZ HZS ČR se pravidelně účastní jako rozhodčí disciplín požárního sportu.

Vedle vlastní výukové činnosti je lektorský sbor zodpovědný za údržbu svěřené techniky a VPPO a zajištění chodu speciálních služeb pro ŠVZ. Každý z lektorů je odpovědný za konkrétní oblast, trenažér či prostředky. Za čísla náročnosti na údržbu uveďme například kontrolu a údržbu dýchací techniky po výcviku v reálných podmínkách, kdy každý dýchací přístroj musí projít testem. V roce 2013 bylo takto otestováno 4 200 přístrojů.

Nové trenažéry a inovace stávajících

V roce 2013 došlo k modernizaci ohňového domku. Bylo vyměněno čerpadlo kapalné fáze, strop a přešlo se na dálkové ovládání. Byla zahájena výstavba trenažéru na výcvik stabilizace výkopů a práci v sutinách, který bude dokončen v roce 2014. Trenažér „Vagon“ byl nově doplněn o elektrifikaci. Pro kurzy Taktického řízení a Takticko-strategického řízení byla vybudována nová počítačová učebna, určená pro nácvik rozhodovacího procesu velitele zásahu na počítačových simulátorech (jde převážně o události velkého rozsahu, které není možné z kapacitních a finančních důvodů zrealizovat jinak než za pomoci počítačových technologií).

Výjezdová jednotka

Součástí činnosti našich lektorů-instruktorů je i zásahová činnost. Lektoři se pravidelně účastní stáží v období letní výluky. Jsou zařazováni do výjezdu na CPS Lidická (středisko Brno) nebo na ostatní PS nebo KOPIS v republice. Kromě stáží zaměřených na praktickou činnost a kontakt s hasičskou realitou všedních dní je navíc na obou střediscích ŠVZ zřízena výjezdová jednotka. V roce 2013 byla školní jednotka požární ochrany povolána k 6 mimořádným událostem. Jednalo se o MU většího rozsahu, kdy byl využit především náš zásahový automobil CAS 24 Dennis vybavený řezacím a hasicím zařízením CCS Cobra.

Datum	**Událost**	**Místo**	**Vyslaná technika**
18. 1. 2013	požár rodinného domu	Kamenec u Poličky	CAS 24 Dennis
29. 1. 2013	požár střechy skladovací haly	Moravany	CAS 24 Dennis
13. 3. 2013	požár výškové budovy	Blansko	CAS 24 Dennis
19. 3. 2013	sněhová kalamita	Brno	AP 27 Bronto, CAS 24 Dennis
16. 8. 2013	požár seníku	Studnice	AP 27 Bronto
6. 6. – 21. 6. 2013	povodně	Ústecký kraj	VYA S3

Mimo tyto mimořádné události bývá jednotka ŠVZ Brno využita jako záloha Jihomoravského kraje, kdy v případech neakceschopnosti jednotek JMK „zaskakují“ naši lektoři a technika.

Školní jednotka požární ochrany střediska Frýdek-Místek vyjela na výzvu řídícího důstojníka HZS MSK k požáru výškové budovy. Během zásahu složek IZS jednotka poskytovala osobám postiženým událostí dočasný úkryt v autobuse ŠVZ.

Středisko FM úzce spolupracuje s HZS MSK. Jedná se o taktická a prověřovací cvičení směn, kterých se účastní lektoři i posluchači, dále pak odborné exkurze a výuka (např. CHL HZS Frenštát p. R. a IBC).

Lektoři – instruktoři a jejich odbornost

Školní a výcvikové zařízení mělo k 1. 1. 2013 celkově 55 příslušníků a 50 občanských zaměstnanců. V průběhu roku byli obměněni tři lektoři-instruktoři a 3 občanští zaměstnanci na provozním oddělení. Zrušením střediska Borovany bylo ŠVZ zeštíhleno o 6 míst.

V průběhu roku jsme se zaměřovali na vzdělávání lektorů a jejich odborný růst, protože víme, že jen kvalitní a dobře připravení lektoři mohou poskytovat kvalitní vzdělávací služby. I přes obrovské pracovní vytížení proto lektoři absolvovali specializační kurzy, např. kurz lektorských dovedností (všichni noví lektoři), neodkladná zdravotnická péče, e-learningové kurzy MS Office (Word, Excel, Powerpoint, Access), prezenční kurzy tvorby prezentací a práce s MS Excel či e-learning pro management „Administrace, řízení a management projektů SF EU“.

Lektoři se zdokonalují i v jazykových schopnostech. V průběhu roku 2013 probíhala pravidelná příprava v anglickém jazyce zaměřená na odborná témata. Těchto znalostí využívají lektoři při vedení zahraničních kurzů.

V březnu 2013 byl jeden lektor vyslán na kurz překonávání mechanického zabezpečení automobilů. Poznatky z tohoto kurzu byly ihned aplikovány do výuky.

Pochvalou a uznáním naší práce bylo udělení medailí pro 2 z našich lektorů a to za věrnost II. stupně (nprap. Antonín Pivoňka) a Medaile Jihomoravského kraje (Zdeněk Slavotínek)

Změna náplně kurzů

I v roce 2013 byly kurzy na základě požadavků krajů doplněny o další praktické výcviky, ať už jde o modelové situace na učebně a počítačových simulátorech či o praktické modelové situace ve družstvech, které probíhají na všech trenažérech, kterými ŠVZ disponuje. O praktické výcviky byly doplněny všechny kurzy, největší změny proběhly v kurzech Taktické řízení, NOV a Chemická služba. V kurzu taktického řízení nacvičují posluchači rozhodovací proces velitele zásahu u široké škály událostí (požáry, komplikované dopravní nehody, zásahy na nebezpečnou látku či záchrana osob z výšky). Do kurzu NOV byl zařazen výcvik na divoké vodě na kanále pod vodní nádrží Vír. Posluchači kurzu NOV HZS ČR na středisku Frýdek-Místek se v rámci zdravotní přípravy mohou daleko lépe seznámit s prostředky Zdravotnické záchranné služby a s postupy vyšetření a ošetření zraněné osoby, poněvadž absolvují tuto část zdravotní přípravy na stanici Zdravotnické záchranné služby (ZZS) v Ostravě. Posluchači si pod dohledem zdravotnických záchranářů prakticky zkoušejí činnosti, které budou potřebovat při spolupráci se ZZS u dopravních nehod, požárů, otevírání bytů apod. Další novinkou v kurzu NOV HZS ČR je výcvik orientace v terénu. Je zaměřen na praktické uplatnění poznatků z hodin topografie za využití všech současných technologií. V kurzech chemické služby se výuka zaměřuje na nácvik zásahu na nebezpečné látky či praktické provádění detekce. Na středisku FM se také pořádá specializační kurz „Radiační ochrana - Z“, který je organizován ve spolupráci s IOO Lázně Bohdaneč. Tento kurz je zařazen do výuky minimálně 2x ročně. Převážně na modelových situacích je postaven kurz Neodkladná zdravotnická pomoc pro hasiče.

Spolupráce se složkami IZS

Posttraumatická péče

18. a 19. 3. se posluchači vybraných kurzů společně s instruktory, psychology a týmem posttraumatické péče HZS Zlínského kraje zúčastnili v areálu ŠVZ natáčení metodického DVD o způsobech jednání s handicapovanými osobami při mimořádných událostech.

ZZS

V rámci dlouhodobé spolupráce se Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje se 22. 3. uskutečnila v areálu ŠVZ soutěž posádek záchranné služby s názvem Malá jihomoravská Rallye Rejvíz 2013. Poprvé v historii se této soutěže zúčastnilo i družstvo instruktorů ze střediska Brno.

ZZS Jihomoravského kraje (ZZS JmK) realizuje projekt pilotního rozmístění Automatizovaných externích defibrilátorů (AED). ŠVZ HZS ČR, středisko Brno má k dispozici AED, který je předurčen k využití při náhlé zástavě oběhu při extrémně náročných výcvicích hasičů – například v ohňovém kontejneru či ohňovém domu – a dále při výcviku hasičů v poskytování neodkladné zdravotnické pomoci. Nově jsme se přidali k výše

zmíněnému projektu, jehož cílem je zvýšit pravděpodobnost přežití osoby, u které došlo k náhlé zástavě oběhu (NZO). Jsme registrováni v databázi Krajského zdravotnického operačního střediska, které nás může v případě nutnosti vyzvat ke spolupráci a k použití AED v blízkosti brněnského střediska ŠVZ HZS ČR. ŠVZ HZS ČR, středisko Frýdek-Místek má také k dispozici AED, který je předurčen k využití při náhlé zástavě oběhu a dále při výcviku hasičů v poskytování neodkladné zdravotnické pomoci.

Kynologové

V 1. polovině roku 2013 se podařilo zahájit spolupráci s Kynologickou záchrannou jednotkou ČR. Tato spolupráce se nakonec rozvinula natolik, že kynologové postupně ve spolupráci s instruktory ze ŠVZ absolvovali na středisku v Brně čtyři výcviky zaměřené nejen na činnost související při prohledávání sutin, označování prohledávaných prostor, ale i na základní lanové techniky. Do budoucna hodláme s kynology spolupracovat nejen při využití záchranných psů v rámci společných výcviků složek IZS, ale máme v plánu společně vytvořit malý trenažér umožňující výcvik hasičů i kynologů v sutinách, závalu a při sesuvu půdy.

HZS Dopravního podniku hl. m. Prahy

2. 5. zavítali do výcvikového zařízení více jak dvě desítky hasičů z HZS Dopravního podniku hl. m. Prahy, aby zde pod vedením instruktorů ŠVZ nacvičili základní principy hašení požárů v uzavřených prostorách za využití ohňových trenažérů.

Speleologická záchranná služba

Každý rok pořádá Speleologická záchranná služba (SZS) součinnostní výcvik s HZS ČR, kterého se účastní i zástupce ŠVZ HZS ČR – lektor-instruktor pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou. Výcvik proběhl 18. 5. 2013 a tématem byl transport zraněné osoby z jeskynního systému Hluboký závrt.

IMZ na půdě ŠVZ

V rámci celého roku proběhlo na ŠVZ několik pracovních porad a IMZ. Na ŠVZ HZS ČR se za rok 2013 uskutečnilo 52 instrukčně metodických zaměstnání (dále jen „IMZ“), kterých se zúčastnilo celkem 1 259 osob.

Pod vedením náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení, plk. Ing. Františka Zadiny, proběhlo 16. 4. setkání představitelů složek IZS, kde se účastnící seznámili s nově připravovanými typovými činnostmi a přiblížili si problematiku zásahů za rok 2012.

Mezi jednu z nejpřínosnějších akcí patřilo IMZ specialistů HZS na téma využití stlačeného zemního plynu (CNG). Cílem byla kvalifikovaná výměna názorů a zkušeností mezi odborníky z řad HZS ČR a plynaři na téma projektování a výstavba funkčních a bezpečných staveb v problematice CNG a jeho využití v dopravě. Garantem odborné úrovně a hlavním organizátorem zaměstnání byl Český plynárenský svaz. Mezi přednášejícími byli zástupci společností E.ON Energie, a. s., RWE Distribuční služby s.r.o., Projektová kancelář ÚT + VZT, TIČR, Bauer Kompressoren a Škoda auto. Za HZS ČR vystoupil Ing. Václav Kratochvíl (HZS hl. m. Praha).

Na středisku Frýdek Místek probíhá každoročně na podzim IMZ Celní správy, který je zaměřen na praktický výcvik, kterým si příslušníci Celní správy zdokonalují své znalosti o radiačních událostech a vyhledávání zdrojů záření pod odborným vedením lektorů ŠVZ HZS ČR středisko Frýdek-Místek.

Dále na středisku FM probíhal IMZ UOOZ, na kterém se příslušníci policie v rámci monitorovacích skupin ČR připravovali na monitoring RAL pod odborným vedením lektorů Chemické služby.

Zahraniční spolupráce

Moldávie

V roce 2013 proběhl výcvik tří skupin moldavských hasičů. Hasiči cvičili pod vedením instruktorů ŠVZ v ohňovém kontejneru a ohňovém domku, v protiplynovém kontejneru, záchranu osob z výšky a vyprošťování osob z havarovaných vozidel.

Výcvik byl součástí tříletého projektu, který byl zahájen v roce 2012 výcvikem s CAS a CCS Cobra, závěrečným krokem projektu má být vybudování flashover kontejneru v Moldavsku a vyškolení moldavských instruktorů pro tento kontejner.

Německo

7.–11. 10. 2013 proběhl reciproční mezinárodní kurz připravený na míru skupině německých příslušníků Technisches Hilfswerk (THW) z oblastí Sachsen (Sasko) a Thüringen (Durynsko). Příslušníci THW absolvovali kurz pro obsluhu řezacího a hasicího zařízení Cobra, v průběhu kurzu byli seznámeni se všemi možnostmi využití tohoto zařízení a měli možnost diskutovat o jeho využití v záchranářské praxi THW.

Polsko

Instruktoři ze středisek Brno a Frýdek-Místek navštívili v roce 2013 Centrální školu PSP Częstochowa a Školu aspirantů PSP Krakow. Cílem bylo porovnání systému výcviku, především se zaměřením na specializované učebny a venkovní trenažéry, a systém organizace školní výjezdové jednotky. V rámci

služební cesty proběhla návštěva hasičských stanic v Krakowě, zaměřených na chemické zásahy a práce ve výškách.

Velká Británie

V prosinci 2013 navštívili instruktoři ŠVZ školící centrum hasičského záchranného sboru v Northampton Shire. Cílem zahraniční cesty bylo porovnání systému vzdělávání v oblasti CCS Cobra, výměna zkušeností s pořizováním CCS Cobra a její implementace do zásahové činnosti v ČR.

Finsko

Ředitel ŠVZ HZS ČR navštívil školící středisko Pelastusopisto ve městě Kuopio. Cílem bylo zmapování nových trendů ve vzdělávání v severských zemích a navázání spolupráce se školícím střediskem.

Ukrajina

V září 2013 navštívil plk. Ing. Ladislav Geleta v rámci humanitární a metodické pomoci Ukrajinu. Cílem bylo především navázání kontaktů a porovnání vzdělávacího systému.

Rusko

Dne 18.4.2013 v dopoledních hodinách navštívila Školní a výcvikové zařízení HZS ČR – středisko Frýdek-Místek delegace Ministerstva pro mimořádné situace Ruské federace. Členové delegace informováni o systému vzdělávání příslušníků HZS ČR. Delegace se mimo jiné zajímala zejména o systém a formu výuky operačního řízení. Členům delegace bylo proto představeno školní operační a informační středisko, kde byl předveden simulovaný ostrý provoz - oznámení mimořádné události na tísňovou linku 112 a výběr a vyslání potřebných sil a prostředků jednotek požární ochrany na místo pro řešení události.

Spolupráce v oblasti vědy a výzkumu

ŠVZ spolupracovalo s několika subjekty v oblasti výzkumu a vědeckých studií. Tato spolupráce přináší našim lektorům kontakt s nejnovějšími trendy a vývojem materiálů a vybavení. Tuto spolupráci rozvíjíme v rámci kurzů technické služby i nezávisle na kurzech s celou řadou subjektů a firem, např. DEVA F-M, Holík, Technolen Bojanov, Pavliš a Hartman, Husquarna, MSA, Collonil, Gumotex Břeclav a další. Z vysokých škol s námi spolupracují Vysoká škola báňská, Masarykova univerzita, Mendlova zemědělská a lesnická univerzita, Vojenská akademie a Vysoké učení technické.

Z praktických výzkumných činností jsme v roce 2013 provedli například zkoušku průchodu železobetonovou protihlukovou stěnou za použití prostředků, které mají ve výbavě jednotky požární ochrany (motorovou rozbrušovací pilou, hydraulickými nůžkami, mečovou akumulátorovou pilou).

Ve Flashover kontejneru s technologií spalování kapalné fáze propanu proběhla zkouška RFID technologie v zásahových oděvech. Zkouška probíhala v rámci projektu „Vývoj systému identifikace, evidence a kontroly ochranných pracovních pomůcek Hasičského záchranného sboru ČR pomocí RFID technologie“, jehož poskytovatelem je Technologická agentura České republiky. Při ukázce výcviku byli přítomni všichni účastníci projektu, tedy Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, GABEN, spol. s r.o. a Koutný spol. s r.o.

Na podzim proběhla zkouška řezání silnostěnných profilů z konstrukční oceli a pancéřových materiálů, které se používají při výrobě těžké vojenské techniky. Tento výzkumný úkol byl proveden ve spolupráci s pracovníky Vojenského výzkumného ústavu s. p. Brno a zástupci společnosti Husqvarna, kteří k tomuto účelu přivezli širokou škálu kotoučů i rozbrušovacích pil různých výkonů.

Při výcvicích našich instruktorů jsou dlouhodobě testovány prototypy zásahových obleků firem Vochoc, DEVA, Zahas a rukavice a obuv firny Holík. Zkušenosti našich instruktorů a jejich časté vystavování extrémní, nejen tepelné zátěži jsou podnětnou zpětnou vazbou pro výrobce ochranných pomůcek.

V rámci spolupráce ŠVZ HZS ČR s Technickým ústavem požární ochrany v Praze byli příslušníci střediska Brno přizváni ke zkouškám nové požární techniky. Zkoušena byla nová CAS 30 na podvozku Tatry 815-7 (CAS 30/9000/540 – S3VH) z dílny polského nástavbáře fy. Wawrzaszek. Ze získaných poznatků byly aktualizovány učební materiály pro kurzy strojníků (ST) a techniků strojní služby (TSTS).

PVČ – Exkurze, den dětí

V roce 2013 se na ŠVZ ve střediscích Brno a Frýdek-Místek uskutečnilo 29 akcí preventivně-výchovného charakteru. Jednalo se především o exkurze mateřských, základních a středních škol, ale i exkurze na vyšší odborné úrovni z VŠB a Pedagogické Fakulty Masarykovy univerzity. Celkově tak naše střediska vidělo 1 559 osob. Na obou střediscích probíhal den dětí, kde si děti mohly prohlédnout a vyzkoušet vše, co hasiči používají a k vidění byly i ukázky PČR, prezentace ZZS a ukázky kynologů.

Letos na středisku Brno byla také umožněna odborná praxe dvěma studentkám VŠ Karla Engliše, které se připravovaly na bakalářské práce v oborech týkajících se hasičů.

Sportovní reprezentace ŠVZ HZS ČR

2. místo na mistrovství HZS ČR v nohejbale trojic

Dne 10. září 2013 se v areálu požární stanice Šumperk uskutečnilo XVI. mistrovství Hasičského záchranného sboru ČR v nohejbale trojic. Jako každý rok, i na letošním mistrovství nemohlo družstvo z ŠVZ HZS ČR střediska Frýdek-Místek chybět. Nám se po urputném boji s loňskými mistry nakonec podařilo vybojovat 2. místo a jen o fous nám utekla příčka nejvyšší.